

Reisfotografie

Anders kijken maakt het verschil

Algemene principes

Reisfotografie is niet hetzelfde als 'foto's maken op vakantie'. Iedereen maakt immers vakantiefoto's.

Reisfotografie vereist meer concentratie. Laat de vakantiefoto's door anderen maken en concentreer je eerder op die bijzondere reisfoto('s) dan op die honderden 'kiekjes' die enkel bewijzen dat je op die bepaalde plek geweest bent.

Reisfotografen werken graag alleen (tenzij met andere reisfotografen), anders krijgt men toch maar commentaar (waar staar jij nu naar?) of is de groep reeds weg vooraleer jij je foto genomen hebt. (oei waar zijn ze ?) Kortom men wordt voortdurend afgeleid en dat is wat een (reis)fotograaf niet wilt.

de mooiste tijd van de reis is het verlangen 'voorbereiden) ernaar

Wat hierbij vooral helpt is 'nieuwsgierigheid'. Bereid je daarom thuis voor als je naar een bepaald land gaat. Lees je in! Ken de cultuur, de gewoonten en weet waar de mooie plekjes zijn. (Google earth). Weet in welke richting je moet lopen om dat gebouw, die berg etc goed belicht te krijgen. Het gratis programma 'the photographer's Ephemeris : (stephentrainer.com/tools gratis te downloaden voor mac of pc of kan als app voor smartphone of tablet gekocht worden) geeft informatie over de tijden van zonsopgang en -ondergang, de maanstand en de wijze waarop het licht op de omgeving valt en dit in kaarten van google maps. Dit helpt om thuis te plannen als je de omgeving nog niet goed kent. Zo kun je evt ook ontdekken hoe het licht op één of ander monument valt en wanneer het mooiste licht erop valt en dan weet je wanneer je bij dat monument moet zijn om de mooiste foto's te nemen. Zaak is dan wel om ruim op tijd te vertrekken zodat je klaar kan staan als het mooie licht zich voordoet ook buienradar is hier een handig hulpmiddel.

Op locatie

Als fotograaf ontwijk je ook de massa. Enerzijds door de eenzame plaatsjes (de achterstraatjes met de kokende mamma's) op te zoeken ipv de hotspots (ponte vecchio toren van Pisa etc.) anderzijds kun je ook gaan fotograferen op tijdstippen dat de massa nog ligt te slapen. Fotograferen tussen 5 en 9 (not a 9 to 5-job dus) levert vaak betere foto's op (de lichtgesteldheid (evt dauwlaag, mist) is beter, er is minder volk aanwezig en dan worden ook die dingen gedaan die de moeite waard zijn om te fotograferen (klaarzetten markt, voorbereiden visvangst, opkuisen straten etc.) en worden de foto's genomen die niet door de doorsnee 'terrorist' gevat worden maw het echte leven wordt gefotografeerd.

Eventueel kan je afspreken om eventjes alleen op pad te gaan want dan kan je pas 'bewust' gaan zien. Je moet immers niet kijken wel zien. De beste reisfoto's zijn deze waar de fotograaf iets gespot heeft wat de meeste mensen ontgaat en dit zit vaak in details.

Daarvoor dient men tijd te nemen. Bewust 'rondkijken' (dit is dus niet enkel voorwaarts!!) en alles goed in je opnemen. De meesten zien slechts 10% en dan nog meestal het voor de hand liggende deel, dat wat iedereen ziet maw vermijd daarom de 'photopoints' (the japees spot'). Als fotograaf moet je hierin investeren.

Werken met thema's of invalshoeken

Mogelijks kan er met thema's en invalshoeken gewerkt worden. Vb thema straatverkopers, en indien je vaak dezelfde streek aandoet kan dit op den duur tot een verlengstuk leiden. Zoek hierbij naar opvallendheden in die bepaalde streek en niet iets voor de hand liggend (wat is mij opgevallen !!)

Een item is ook om evt met silhouetten te werken die je onderwerpen versterken. Zorg voor contrast met de achtergrond en belicht iets onder. (vb achtergrond in de zon en een persoon in de schaduw), anderzijds helpt tegenlicht natuurlijk ook, hou je onderwerp wel herkenbaar.

Een ander item is bv reflecties. Zoals waterplassen, winkelruiten, auto's etc. dit is een item waar niet iedereen zomaar op let. Gebruik hierbij niet enkel reflecties van buiten naar binnen doch ook omgekeerd.

Nog een onderwerp is beweging maw spelen met de sluitertijd.

Ook kan een ander standpunt (vogel-, kikvorsperspectief etc.) een creatief element opleveren. De wereld ziet er echt anders uit vanuit een ander perspectief gezien.

Kleurcontrasten zorgen ook voor andere en leuke varianten. Kleuren zorgen voor diverse contrasten . Zie ook de kleurencirkel deze maakt zichtbaar hoe primaire en secundaire kleuren in elkaar overlopen (de kleurencirkel van Johannes Itten bevat twaalf verschillende kleuren (in zijn boek 'kleurenleer' onderscheidt hij verschillende kleurcontrasten die hij goed vindt werken. Dit is wel subjectief doch interessant denkwerk over hoe je er meet omgaat in foto's) Hiervan bestaan inspirerende websites (zie bij websites)

Complementair contrast levert kleuren op die ver uit elkaar liggen op de kleurencirkel. Maw groen werkt mooi met rood en geel met blauw. Waardoor je mooie contrasten kan leggen. Hiernaast heb je het kwaliteitscontrast : een felle kleur valt op tgo minder felle kleuren. Ons oog kijkt hierbij eerst naar de felle kleuren en wordt het oog getrokken naar een klein beetje afwijkende kleur indien de rest van de foto een monotone kleur heeft. Vaak heb je wellicht reeds onbewust via deze contrasten gewerkt in je (reis)fotografie.

Wat is het voordeel van groepsfotoreis ten opzichte van zelf op pad gaan?

Ik zie vier grote voordelen: ik noem ze (in het Engels) de vier P's van reisfotoworkshops.

Ten eerste zijn er de **People**: je reist met gelijkgestemde mensen. Er kunnen mooie vriendschappen ontstaan op dit soort workshops.

Het is ook leuk om over materiaal te kunnen praten met mensen zonder dat je familie of gezin met hun ogen beginnen te rollen!

Ten tweede is er de **Pace**: het tempo waarop de dingen vooruitgaan. Een goede foto workshop doet het rustig aan, veel rustiger dan een gewone georganiseerde reis zodat je de tijd hebt om een plaats te verkennen alvorens aan het fotograferen te slaan.

Dan is er de P van **Place** of Plaats: indien de organisator (of zijn lokale gids) goed op de hoogte is, geraak je op plaatsen waar je als individu of met een gewone groep gewoon niet bij zou raken.

Een foto workshop kan je naar plaatsen brengen waar een gewone groep niet komt, zoals naar een oude bron, een ogenoemde 'step well' waar mensen honderden trappen naar beneden moeten gaan om water te putten.

Die plaatsen zijn niet altijd de officiële 'must-see' top tien waar fotografie vaak verboden is of moeilijk gemaakt wordt, indien niet door de autoriteiten dan door de massa toeristen zelf. Integendeel, indien ik één ding geleerd heb gedurende mijn reizen, dan is het dat het beter is om een vijfsterren foto te maken van een driesterren locatie dan omgekeerd.

Dat wil niet zeggen dat er geen vijfsterren locaties bezocht mogen worden, integendeel. Maar we moeten altijd wel proberen onze eigen invalshoek te vinden.

Een laatste voordeel is wat ik **Product** noem: omdat er verschillende mensen met een gemeenschappelijke passie samenkomen, die allemaal verschillende lenzen, camera's, computers en software gebruiken, is het mogelijk om ander materiaal te zien, te gebruiken en de ervaringen van anderen te aanhoren zonder die dingen eerst te moeten kopen.

Tips

Vorbereiding

Wees voorbereid, opgeladen batterijen, reserveaccu's, voldoende geheugenkaartjes, zet de foto's die nog op het kaartje staan over, loop de instellingen van je camera na (staat de iso nog op 1600 na een nachtje stappen??), bepaal welke objectieven je zult meenemen, maak je apparaat stof- en vetvrij. Zet evt je statief klaar.

Opruimen

Laat nooit afval achter, neem je rommel steevast mee en deponeer het desnoods in de dichtsbijzijnde afvalbak maar laat niks ter plaatse. Kijk hierbij ook na of je geen eigen materiaal, geheugenkaart, accu of dergelijke meer achtergelaten hebt. Thuis gekomen stop je je geheugenkaart in de computer en terwijl deze de foto's kopieert, heb je tijd om je materiaal te controleren en schoon te maken. Blaas de voorzijde, achterzijde en de doppen van de objectieven schoon met een blaasbalg. Hou hierbij het te reinigen oppervlak omlaag, zodat je de lucht omhoog blaast en het stof naar beneden kan dwarrelen in plaats van erop. Doe hetzelfde met de body en je statief. Herlaad je accu voor een volgende trip en plaats de geheugenkaart terug in je camera. Wis de foto's nooit vooraleer je minstens één back-up van je computer gemaakt hebt.

Naverwerking (ontwikkeling!)

Bekijk je foto's met je favoriete fotoprogramma. Gooi mislukkingen weg en verplaats de blijvers in je fotoverzameling. De mooiste foto's kun je verwerken (horizon rechttrekken, kleuren levendiger maken, een vlekje wegwerken, schaduwen lichter maken, hooglichten temperen maw de 7-punten van scott Kelby) (en evt bewerken, zie verder) om ze mogelijks nog mooier te maken. Werk je in raw dan kan je dit op het origineel doen , werk je in jpg dan maak je best eerst een kopie waardoor je de eerste originele foto nog hebt.

uitsnijden

Weet dat bij uitsnijden van een foto er vaak een deel van de oorspronkelijke foto verloren gaat. Standaardformaten van foto's (18*24, 30*40 etc maw 3/ 4 formaten want sensorformaat is 3/4,5) laten immers altijd iets van het sensorformaat (24*36 fullframe (16*24/15*22,5)cropframe) achterwege namelijk over de langste zijde

lenscorrecties

verwerkingsprogramma's (lightroom, photoshop, apperture, etc.) zijn prima in staat om lensvertekening (ton- en kussenvervorming) automatisch te herstellen mits je in raw fotografeert. Bij lightroom vind je in de ontwikkelmodule het onderdeel lenscorrecties.. Bij photoshop wordt eerst de module Adobe Camera Raw geopend waarna je in het tabblad lenscorrecties terecht kan komen. In Photoshop zelf zitten er overigens ook correctiegereedschappen. (zie www.zoom.nl/vertekening)

nabewerking

Niet direct mijn stokpaardje. En zal er hier ook niet te veel over uitweiden. Ik ga er immers van uit dat je mits een goede voorbereiding en goed 'zien' geen nabewerking nodig hebt. Pas je positie aan zodat je achteraf die storende kabel niet moet wegwerken enz.

Allerlei

verboden te fotograferen

Toestemming

Soms kan je in je enthousiasme wel eens vergeten dat niet in elk land alles en iedereen zomaar gefotografeerd mag worden. Om problemen te voorkomen check je dit best thuis reeds na vooraleer op reis te vertrekken. Een kant en klaar overzicht geven is niet mogelijk doch er zijn wel enkele richtlijnen.

In vele (europese) landen mag je gebouwen en dergelijke gewoon fotograferen de speciale gevallen zoals militaire objecten daargelaten natuurlijk. Immers zolang je je op de openbare weg bevindt, hoef je aan niemand toestemming te vragen. Besef dat je op dat ogenblik in je recht bent indien men je hiervoor aanspreekt maar blijf wel steeds vriendelijk.

Anders wordt het wanneer je een privéterrein betreedt. De kans is groot dat je daarop beland bent wanneer je een stevig hekwerk, een slagboom of bordjes met 'verboden voor onbevoegden' gepasseerd bent. Is er iemand aanwezig zoals een receptionist of een bewaker, dan kun je vragen of je vanaf het terrein wat foto's mag maken. Vooraf navraag doen bij de eigenaar of beheerder is natuurlijk nog beter. Men zal vast een toelichting vragen (wat zal je met die foto's doen?) maar daar kun je je alvast op voorbereiden. Indien je ze commercieel wilt gebruiken dan zal je je moeten verdiepen in het 'beeldrecht'.

In heiligdommen is het vaak niet toegestaan om te fotograferen, vooral het flitsen wordt hierbij vaak niet gedoogd dit vnl om het verkleuren van de bv kunstwerken tegen te gaan. In musea mag dit soms wel (totaalfoto's geen aparte schilderijen) doch eveneens niet met flits (of zelf niet op statief). Ook in sommige publiek toegankelijke ruimten zoals (metro)stations of winkelcentra kan het verboden zijn om te fotograferen.

Ook mensen in uniform worden in diverse landen niet graag in beeld gebracht.

Sommige mensen wensen ook niet gefotografeerd te worden doch dmv visitekaartjes en evt een 'modelreleaseform' kan dit soms opgelost worden.

Anders wordt het natuurlijk wanneer je de foto wilt publiceren. Heb je de foto voor jezelf gemaakt en plaats je deze op je website dan is er geen probleem. Ook als mensen duidelijk in beeld zijn, uitzondering hierbij is wanneer het aannemelijk is dat de geportretteerde er nadeel door zou kunnen ondervinden. 'Het redelijk belang' van de geportretteerde. Wat dit is moet je zelf redelijker wijze inschatten.

Feit is dat men best het gezond verstand gebruikt. Zijn er in dat bepaald land algemeen strenge regels en beperkingen die voor de inwoners gelden dan zal je extra goed moeten letten op je doen en laten. Of staan er schaars geklede mensen in comprimerende houdingen op de foto dat kan je redelijker wijze aannemen dat dit niet zou kunnen.

Voor commercieel gebruik van een (portret)foto heb je altijd toestemming nodig. En elk land is anders dus verdiep je in de lokale wetten.

Fotograferen van kinderen is ook delicaat. Indien je een kind fotografeer, dek je dan zelf in door gebruik te maken van een modelreleaseform.

Nuttige websites

- Google earth
- Google maps
- streetview
- the photographer's Ephemeris : (stephentrainer.com/tools gratis te downloaden voor mac of pc of kan als app voor smartphone of tablet gekocht worden) (zonsop- en ondergang, maanstand etc)
- www.Pictorymag.com (kleurencirkel)
- www.Nomadicvision.com (kleurencirkel)
- www.trekearth.com (kleurencirkel)
- www.travelphotographers.net (kleurencirkel)
- photos.whygo.com
- diverse websites van de locaties
- reisgidsen

Apps

- Locus Map voor Android en Gaia GPS voor Apple (topografische kaarten)
- Lingopal (taalcomputer) voor (ios en android)
- Citymaps 2Go (iOS en android)
- Lighttrac (ios en android) zonsop- en ondergangen, richting van de zon)
- Triggertrap (met bijhorende hardware voor op de smartphone,) afstandsbediening, intervalfotografie, HDR-reeksen
- Phototools (android) of photobuddy (apple) berekenen hyperfocale afstand
- Snapseed (ios en android) foto's bewerken
- Diverse plaatselijke apps (citymaps edm)
- Lightroom mobile app (ipad)
- Instagram
- Photographers contract maker
- Rough Guides World Lens (ios)
- Lonely planet
- Lightmeter free

Etc. Met andere woorden voor elke wat wils, soms zijn het enkel 'spielereien' andere apps kunnen nuttig zijn (ondermeer de gps-apps)

Uitrusting

Ik ga op reis en ik neem mee... veel te veel !!!

Reisfotografen hebben de neiging om enorme hoeveelheden apparatuur mee te slepen naar de landen waar ze naartoe reizen. Je hebt dan inderdaad alle mogelijkheden bij je, maar dit kan je ook enorm belemmeren in je bewegingsvrijheid. Bij autovakanties kan er inderdaad iets meer in de koffer doch bij vliegvakanties heeft men restricties qua gewicht en volume dat men mag meesjouwen. Je foto-apparatuur en andere multimedia hou je natuurlijk het liefst bij jouw in een handbagage. De scanners op vliegvelden zijn niet schadelijk voor deze apparaten (let wel op met analoge filmpjes die moeten in een speciale zak).

Zoek voor jezelf uit welke objectieven en accessoires je echt nodig hebt, stop die in een kleine rugzak, zodat je kunt gaan en staan waar je wilt. Bekijk eerst welk soort fotografie je op reis zal uitoefenen. Portretten? Landschappen? Wilde dieren? macro? etc. Kijk ook eens na welke objectieven en meer nog welke brandpuntsafstanden je bij vorige reizen het meeste gebruikt hebt. Dit kan nagezien worden via een verwerkingsprogramma. Weet hierbij dat je met een vast brandpuntsafstandsobjectief (vb 50 mm) door via zelf te bewegen de beeldhoek kan verhogen of verkleinen (lees inzoomen doch door zelf voor- of achterwaarts te bewegen). Deze objectieven zijn ook beter en lichtsterker dan een zoomobjectief.

Minimaal heb je nodig : de camera/groothoekobjectief/teleobjectief/nd-filter en flitser. Al het andere is luxe.

Elke uitvalshoek van de reisfotografie heeft zijn specifieke noodzakelijke accessoires. Als je een zwaar statief meezeult, ga je bepaalde locaties vermijden. (hellingen, trappen, op een muur klimmen etc.). Bij architectuur - en landschapsfotografie is een statief echter bijna een must (lange sluitertijden, trillingonscherpte, nauwkeuriger werken (compositie perfectioneren) alsook kan hier een afstandsbediening zijn nut bewijzen (of gebruik de selftimer). Ook een waterpas (indien niet aanwezig op statief) is nuttig. Voorts kan een polarisatiefilter handig zijn om reflecties te voorkomen; Een macro-objectief kan evt vervangen worden door een tussenring of meer nog indien dit objectief slechts sporadisch gebruikt wordt kan voor die ene keer een gewoon objectief omgekeerd worden (evt dmv omkeerring)

Wees ook overal op voorbereid, hou de weersverwachting en de buienradar in het oog. Ben je veraf om te kunnen schuilen neem dan zeker goede regenkledij en paraplu mee. Camera's zijn slecht bestand tegen water, neem daarom een waterdichte tas en evt een regenhoes mee om je fotospullen te beschermen. Ook schoonmaakspullen (lensdoekjes, blaasbalg etc) kunnen hun dienst bewijzen.

Het motto bij reisfotografie is :

travel light and shoot on sight

(vrij naar Billy Joel 'Saigon').

Checklist (handbagage : formaat, gewicht !!)

- Camerabody
- Favoriete objectieven (groothoek/standaard/tele/macro/zoom)
- Geheugenkaarten
- Accu's
- Oplader
- Polarisatiefilter
- Grijsfilter
- Grijsverloopfilter
- Statief (lichtgewicht) + snelkoppeling (evt rijstzak?)
- Reflectiescherm
- Flitser
- Batterijen voor flitser + oplader (verloopstekker!?)
- Draadontspanner/afstandsbediening
- Lensdoekje
- Blaasbalg/borsteltje
- Regenhoes
- Fototas/rugzak
- Evt een reservecamera !!
- Mobiel opslagapparaat of een laptop
- Verzekering ? (inbegrepen in reisverzekering ? aparte verzekering !)
-
-